

Sobota 3. pôstneho týždňa

Lk 18,9-14

Modliť sa ako mýtnik
Naučiť sa byť ponížený pred Bohom

Predstavme si situáciu: Dvaja ľudia vstúpili do chrámu modliť sa. Jeden bol úspešný mladý ambiciózny muž, ktorému sa v práci darilo a nemal o nič núdzu, druhá bola matka troch malých detí, ktorá sa sama so svojim malým zárobkom starala o domácnosť. Mladý muž sa v sebe takto modlil: „Bože, mám všetko, nič mi nechýba. Veľa som v živote dokázal. Hej, aj s tvojou pomocou, veď ale vždy dávam do zvončeka viac ako ostatní. Nič mi nemôžeš vyčítať.“ Matka kľácala vzadu a modlila sa: „Pane, viem, že si nezaslúžim tvoju štedrosť, ale prosím, daj mi síl, aby som sa aj dnes dokázala postarať o svoje deti, a aj keď mi je ťažko, aby som nikdy nestratila dôveru v teba.

Každý, kto sa povyšuje, bude ponížený a kto sa ponízuje, bude povýšený (*porov.: Lk 18,14b*). Toto je pravidlo života, ktoré nás Kristus práve dnes pobáda zachovať. Tak aj matka z úvodného príbehu sa ponížila a uznala Boha za svojho Pána, kým mladý muž Boha vnímal až za sebou, za svojou bytosťou. Sami už teraz vieme, koho modlitba bola účinnejšia.

Podobenstvo pochádza z Lukášovho vlastného zdroja. Autor na začiatku uvádza adresátov podobenstva. Adresátmi sú učeníci, ktorí sa modlia s pocitom vlastnej spravodlivosti presne tak ako farizeji, a tak isto ako oni pohŕdajú bližnými. Podobenstvo vykresľuje farizeja ako predstaviteľa židovského náboženstva a mýtnika ako verejného hriešnika, ktorému sa treba vyhýbať. Farizej sa modlí ticho; nehovorí sa, že by sa pri modlitbe predvádzal. Vypočítava hriechy, ktoré sa ho netýkajú a svoje zbožné skutky, o nič však neprosí. Naproti tomu mýtnik nemá nič, čím by sa mohol popýšiť pred Bohom a pred ľuďmi, ostáva pokorne stáť vzadu, ľutuje a prosí o odpustenie. A práve mýtnik odišiel ospravedlnený. Boh má zaľúbenie v kajúcom hriešnikovi a obdarováva ho svojou dobrotou a milosťou odpustenia.¹

Ktorý postoj je bližší nám? Postoj farizeja či mýtnika? Postoj mladíka, ktorý Boha vnímal cez svoj úspech a pohodlie alebo matky, ktorá prosila o posilu v ťažkostiach a v dôvere v Boha? Iba vtedy, keď sa ponížime pred Bohom, budeme naozaj povýšení. Ibaže je tu ešte jedna Ježišova výzva: Čokoľvek ste urobili jednému z mojich najmenších bratov, mne ste to urobili. (*porov.: Mt 25,40*). Tak teda nejde tu len o to, že my v kostole pred Bohom budeme pokorne kľáčať a prosiť o odpustenie a vonku, v bežnom živote, nebude väčších od nás; tam my budeme niekto a nikto nech sa ani neopováži nás o niečo žiadať. Toto vôbec nie je správny postoj. Náš úprimný vzťah k Bohu sa nutne musí odraziť na vzťahoch s našimi bližnými. Viem, že nie sme dokonalí a často zlyhávame, ale na to tu máme chrám, a to „Bože, odpusť mne

¹ Porov.: MÜLLER, P.-G.: *Evangelium sv. Lukáše*. Kostelní Vydří : Karmelitánské nakladatelství Kostelní Vydří, 1998, s. 137 – 138.

hriešnemu“. Stávajme sa čoraz viac pokornejšími a uistujem vás, že neostaneme bez odmeny. Veľmi sa o to snažme. Všade vo všetkom čo robíme, vidíme Boha a jeho požiadavky, potom naozaj budeme žiť správne. Možno to znie príliš sladko a nereálne, no takto žiť, vôbec nie je ľahké. Ale niet nič účinnejšieho, ako si zaslúžiť nebo. Porozmýšľajme o tom.

Iba málo ľudí počulo o žene menom Lillas Trotteová. Bola to mladá študentka umenia v Anglicku v 19. storočí. Bola veľmi talentovanou maliarkou. Keď to spozoroval známy umelec a profesor John Ruskin, vzal si ju pod dohľad a zakrátko mohol pozorovať, ako sa zdokonaľuje v maľbe. Povedal: „Bola mojou najlepšou žiačkou.“ Čakala ju slávna budúcnosť. Nestalo sa tak. V roku 1898, keď počula kázať misionára z Alžírska, reagovala na Božie volanie niesť evanjelium do Afriky. 40 rokov pracovala v Alžírsku, kde jej dal Boh veľa príležitostí využiť svoj talent. Nádhernými vodovými farbami zachytila krásu krajiny a jej ilustrácie zdobili jej knihy a listy.²

Mohla byť slávnou; mohla sa modliť: „Bože, ďakujem ti, že nie som ako ostatní.“ Ona však chcela byť ako ostatní, pretože v službe tým ostatným bol Boh. Rozhodla sa pre Boha, on sa o ňu postaral a ona neoľutovala.

Aj my sa teraz rozhodnime pre Boha, nebojme sa ponížiť, veď Boh sľúbil, že on nás povýši; nebráňme sa poslúžiť našim blíznym, veď naša služba bude odmenená a nikdy sa neprestaňme modliť tak, ako sa modlil mýtnik: Bože, buď milostivý nám hriešnym.

Amen.

² Porov.: *Chlieb náš každodenný*. Lučenec : International Needs Slovakia, 2003, s. 78.
